ԳԱՐԵԳԻՆ

ԽՈՐԱԳԻՐ

Կ. ՊՕԼՍՈՅ

Գին 20 փարա

Է. ՏԱՐԻ ՀԱՄԱՐԻ ԱԽԸՐ ՌԲՄԲ | ՈՒՐԲԱԹ 18 ՅՈՒՆԻՍ 1876 | Ն. Տ. ՅՈՒՆԻՍ 30 ԹՒԻ 1840

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԷՐ

ԸՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓԽԱՆՆ

Ազգային Ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ ուրբաթ, յունիս 18 ի Ղալաթիա։

Ատեանը պիտի բացուի ճիշդ ժամ 6 ին և գոցուի 10 ին։

Հրաւիրեալ են Երեսփոխան էֆէնտիները՝ իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ։

Մնամ ազօթարար

ՆԵՐՍԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՕԼՍՈՅ

14 յունիս 1876
ի Պատրիարքարանի Հայոց
Կ. Պոլիս

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ընտրութիւն վարչութեան կրօնական Ժողովոյ.

2. Վերաքննութիւն Սահմանադրութեան։—Վիճաբանութիւն Բ. Ժողուածոյ վրայ որ է Թաղային մատակարարութեան։

Ամենազգալի Ազգ. Ժողովոյ
ԳԱՐԵԳԻՆ Ց. ՄԷԼԻՔՍԵԹ

Մեծ Մկրտիչ էֆէնտի Լսայեան Սահմիթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մանչ տղայոց վարժարանի աղքատիկ ուսանողաց համար 30 ձեռք զգեստ նուիրեր է, ինչպէս նմանօրինակ նուէրներ ալ ուրիշ վարժարանաց ուսանողներուն համար, նորին բարեսրտութիւնը իմանալով Սահակեան վարժարանի մէջ 50 ի չափ իրապէս կարօտ տղայքներ կան, մտադրուեր է 10—20 ձեռք զգեստ ալ ղրկել ի յիշատակ կողակցին իւրոյ Տիկնոջ Մագրուհեայ վախճանելոյն վերջերս ի Վիէննա։

Մանզումէի մէջ կեսարիոյ Լվերէք գիւղէն գրուած նամակ մը տեսանք, նամակ մը որ ամեն մարդու և ամեն քաղաքացիի վերայ պարաք կը դնէ կարդալ ու ողբալ թէ՝ արդեօք մինչև այս աստիճան հասած ըլլալու էր վիճակնիս, սակայն չը ներելով տըպագրական աղաւաւութեան սահմաններս ընդարձակ խօսիլ ատոր վրայ, բաւական կը համարինք այդ նամակին կարեւոր մասերը հոս թարգմանել և կայսերական կառավարութեան ուշադրութիւնը հրաւիրել։

"Անցեալ տարուան սովը ժողովրդը վերջին աստիճան թշուառութեան մատնած էր, շատեր իրենց հինգ ղուրուշ արժող ապրանքը մէկ կամ երկու ղուրուշի ծախելով հաց գնած ու կերած էին։

"Ասիոյ շատ կողմերը եղածին նման՝ հոս ալ ժողովրդեան ուրիշ շահու դուռ մը չը ըլլալէն՝ միայն երկրագործութեամբ կապրէին թէև թշուառութեամբ։

"Սակայն սովուն երեսէն ամեն մարդ ունեցած չունեցածը ծախած էր. իգական սեռն իր շատ մը տարիներէ ի վեր հաւաքած ոսկին ու ածաթը ձեռքէ հանած էր. այսպէս հաղիւ հաց աղատած էին սովուն վտանգէն, բայց այսօր աւելի թշուառ են։

"Փառք Աստուծոյ, երկիրը խիստ բարեբեր է, սակայն շատերն հող չունին որ ճանեն, հող ունեցողն հունտ և կամ հունտ առնելու ստակ չունի, իրաց այս վիճակին մէջ՝ ներկայ առատութեան օրերն իսկ սովու մատնուած են, բաց ասկից այսօրուան ստակի սովը՝ անցեալ հացի սովն մոռցուց, անանկ որ եթէ ամբողջ ժողովուրդը մեքենաներով ալ սեղմելու ըլլաս՝ սպառած դրամիդ հարիւրին մէկը չես կրնար գտնել։

"Երիկ մարդիկ իրենց ամուսնոյն ու զաւակաց թշուառութիւնը դոնէ աչօք չը տեսնելու համար մէկ մէկ կողմ քաշուած՝ Հայր Աբրահամին Հագար աղախնոյն պէս բաղդին թողած են. ասոնք պատառ մը հացի համար գիւղէ գիւղ պտտելու ելած են։

"Շատ տուներու մէջ այր մարդ բնաւ չը տեսնուիր. այս տուներուն մէջ տեսածդ է խեղճ ու թշուառ կանայք և արիւն արցունք թափող մանկունք՝ որք իրենց հօրն ու երկանը բերելիք հացին ու օգնութեանը կսպասեն ակնդէտ։

"Այս թշուառները ամեն օր աչքերնին երկինք ուղղած օրական պարենին կը մտածեն, և ահ կը քաշեն ամիսներով՝ միայն 40 բարային երեսը տեսնելու համար։

"Ահա այս վիճակին մէջ ըլլալով ժողովրդեան վիճակը՝ յանկարծ ինչ կը տեսնես. — խիղճ ու դութ չունեցող տուրք հաւաքող մը, այս ու այն անխնայ քանակոծելով ստակ կուզեն. ունիմ չունիմ չեն լսեր և միմիայն ստակ կուզեն։

"Շարաթը մէկ երկու զապթիյէ ձեռերնին ազդու հրամանագիր կեսարիայէն կուգան և հասարակութիւնը սարսափէ սարսափ կը մտնեն։

Ստոյգն այն է որ՝ եթէ այս ժողովուրդը իր տունն ու տեղը բոլորովին թողլով լեռները քաշուին և հացին տեղ խոտ ու տատ տեղ այրեր բնաւեն՝ այս հաւաքիչներուն ձեռքէն ազատած ըլլալով աւելի երջանիկ պիտի համարուին։

Ասկէ երեք չորս օր առաջ կեսարիայէն հոս աճապարանօք և 9 ժամու ճամբան միայն չորս ժամու մէջ առնելով՝ մէկ զապթիյէ եկաւ և հասարակութենէն 100 հազար ղուրուշ ուզեց, ասոր վրայ ամեն մարդ մինչդեռ փախչելու ճար մը կը բնտռէր՝ երեկ ուրիշ երեք զապթիյէ եկաւ և յանուն նոր տրոց հարիւր հազար ղուրուշ ալ ասոնք ուզեցին, խիստ հրամանագիր մը ի ձեռին։ Ասոր վրայ հասարակութիւնը բոլորովին շուարեցաւ, զի ուզուածն 200 հազար ղուրուշի ելաւ։

Ասոր վրայ ժողովուրդը բոլորովին շուարեալ և յուսահատ մեկդի կընէ բանտին վախը և կորոշէ ինքնայօժար երթալ բանտը պառկիլ, զի ուրիշ անգամներու պէս անկարելի չէր երթալ մէկին տեղ հինգ տոկոսով ստակ ճարել, այլ միթէ տուներնուս վիճակը բանտէն լաւ է, միթէ տէրութիւնը մեզ բնաջինջ պիտի ընէ և մեր վիճակին վրայ չը պիտի գթայ, և եթէ չը գթայ, ճակատագիրնիս այս թող եղած ըլլայ կըսէին, ասոնց ընկերացան չորպաճիներն և ամենքը մէկտեղ բանտը մտան, տուներնին երիկ մարդ չը գտնուող 100 ի չափ կանայք ալ եկեղեցւոյ մէկ սենեակը բանտարկուեցան։

"Այս խեղճ կնիկները կաղաչէին որ թող տրուին երթալ իրենց տունը գտնուած մանկանց կաթ տալով եւ դառնալու, սակայն լսելի ըլլալն անկարելի էր"։

Ահա այսչափ քաղուած մը բաւական համարելով զանց կընենք միւս մասերը օրինակել։

—

Թէ ինչ պատճառէ յառաջ կուգան արդեօք՝ կայսերական կառավարութեան կամացն ու հրամանացը հակառակ այս օրինակ դեպքեր, առանց մեք խօսելու՝ երէկուան Պասիրեթը խօսեցնենք, որ ընդհանուր կերպով կըսէ.

"Չէր կէօնա գուլյուտ վէ շուրութը իսլահէյէ իլէ վէզայիֆը մամուրիյէթլէրի ղայրը մահտուտ մէմուր արանըրսա, անճագ միլքիյէ մէմուրլէրիմիզ կէօսթէրիլէպիլիր, զիրա միլքիյէ մէմուրլարըն էսասը հարաքեաթ և վէզայիֆը մէմուրիյէթլէրինի պիլտիրիր մուխրիճ, անճագ թաշրա գայմագամլըգլարընա ատէմ եէթիշտիրմէք իչիւն թէէսիս օլունան պիր պապ մէքթէպի միւլքիյէ տիր։

"Մա մաֆի գայմագամ ինթիխապ իճրասընտա պու մէքթէպտէն եէթիշէն թալէպէ իլէ, թաշրա վալիլէրինին մէնսուպաթընտան հալա պիր ֆարք կէօրիւլմէզ, պէլքի իլթիմաս սայէսինտէ անդէր վէ եա խարիճտէն

ՆՈՐԱԳԻՐ

կելէն իլթիմասը ատէմլեր մէք-թէպտէն եէթիշէնլէրէ միւրաճ-ճահ տըր։

"Ի՛նչ գայմագամլարը պէթալի՞ մի եա, թաշրատա գաչ սընըգ միւքեյէ մէմուրը վար, մէսէլա պիր գաղատա պիր գայմագամ վար, պիր մալ միւտիրի վար, պիր թահրիրաթ քեաթիպի վար, պիր զապըթա միւտիրի վար, հալ պու-քի էմվալը տէվլէթին թահսիլի իլէ հուգուգու ամմէնին իսթի-ֆասը թաշրալարտա պաշըճա քիւչիւք մէմուրլէրէ մէվտուհ։

Պու հալտէ գայմագամ վա-լինին վէ եա միւթէսարրըֆըն տայիրէսինտէ եէթիշիր. մալ քեա-թիպի տէֆթէրտարրն հիմմէթին-տէն իսթիֆատէ իտէր, թահրի-րաթ քեաթիպի՝ մէքթուպի պէ-յին թէսահուպի իլէ օլուր. զա-պըթասը՝ եինէ ալայ պէյլէրէ միւթէսարրըֆլարրն ինթիխապը-նա գալըրսա վէ գօճա պիր գա-զա պէօյլէ իլթիմասլէ՝ նաէհլէրէ (անարժան) վէրիլուպ տա՝ մաաշ-ըրը տախի վազիֆէլէրինտէն տուն պիր հալտէ օլուրսա, Ալլահ օ գազանըն հալինէ իմտատ էթ-սին։ (Ո՛ր ատիճան անհերքելի ճշմարտութիւն)։

"Պիր մալ միւտիրինին սէնէվի պու գատար պին քէսէ ագճէ է-լինտէն կէչէր. եանի պու գատար եիւքլէրտէն մէսուլ թուրթուրը-տա, այտա էթ էքմէք բարասընա եէթիշէմէյէճէք սուրէթտէ պէշ ալթը եիւզ ղուրուշ մաաշէ վէ հէմտէ էհլիյէթ արանմայըլ, պին եէրտէն իլթիմապէ թային օլու-նուրսա, վէ իւսթ թարաֆընտա պուլունան գայմագամ, էհլիէթ-տէ մալ միւտիւրինտէն աշաղա գալմազսա, վէ մաղալլահ օգու-մասը եազմասը տախի օրմաղ իսէ, պիրմէմ՞ քի հանկը ֆէնալըգլար իրթիքապ օլունմազ։

"Թէմեիզ վէ տաավի մէճլիս-լէրինէ կէլինճէ պունարրն բիա-սէթլերի նէվնակ էֆէնտիլէրէ մէ-ֆուզ, աղալըգլարը էհալիի մէմ-լէքէթտէն ինթիխապ սուրէթի ի-լէ օլսուղու հալտէ, քիթապէ-թինտէ պուլունանլար մէքթէպի վէ սայըր գալէմլէրին թահրիրա-թը ատիյէ ուսուլինի աղաճըգ էօյրէնէն էֆէնտիլեր տէյիլ մի տիր. մէքթուպի օտասը հուգուգ մէքթէպի մի տիր. թահրիրաթը ատիյէ եազմազը էմանլինտէն էօյ-րէնմիշ պիր քեաթիպ հուգուգա տայիր միւքէմմէլ պիր մաղալաթա թանզիմինի վէ ուսուլու իսթին-թադը նէ՞ պիլուր։"

Ասոնք ըսելէն վերջը կառա-ջարկէ Պասիրէթ որ դպրոցներ բացուին ևն. սակայն դաւառաց ներկայ վիճակն Պասիրէթի յայտ-նած ծանր ճշմարտութիւններն իր մէջ կը պարունակէ. որու ա-պացոյցն է վերոգրեալ նամակին յայտնած ծանր դէպքը։

—

Այսօր Ազգ. ժողովը նիստ ու-նի ի Գալաթիա որ պիտի ընտրէ կրօնական ժողովը. ըսողներ և պնդողներ կան թէ Ս. Պատրիարքը հրաժարական պիտի տայ՝ համա-գումար ժողովն իր ընտրելիները կրօնական ժողովոյ ընտրելեաց ցանկին մէջ գրած չըլլալնուն հա-մար. մեք ասոր բնաւ չենք կըր-նար հաւատ ընծայել, զի Ս. Պատ-րիարքը կրնայ գիտնալ և գիտէ թէ ինքը –չընտրուած ժողովական-նայ վրայ բնաւ վէթօի իրաւունք չունի, այսինքն եթէ սահմանա-դրութեան գծած որոշ սահման-ներովը ընտրուողներուն վրայ դի-տողութիւն ունի՝ այս ինչը ինչու չընտրեցիք ըսելու իրաւունքը եր-բէք չունի, ոչ թէ մեր Հայոց Ս. Պատրիարքը միայն, այլ Ամերի-կայի նախագահն ալ չունի, Անգ-ղիոյ թագուհին ալ չունի, Գեր-մանիոյ կայսրն ալ չունի, վերջա-պէս չը կայ աշխարհիս մէջ սահ-մանադրական պետ մը որ այդ-պիսի իրաւունք մը ունենայ։

Արդ միթէ կարելի՞ է յուսալ որ մեր Ս. Պատրիարքը չը գիտցած ըլլայ այս ճշմարտութիւնը և իր հրաժարականովը ընտրութեանց վրայ ուղղակի ազդեցութիւն բա-նեցնէ. բայց իր ընտրելիները ար-ժանաւոր են եղեր, այդ իր կար-ծիքն է և կրնայ ցաւիլ անոնց դուրս մնալուն համար անհաճա-պէս, բայց պաշտօնապէս մինչեւ անգամ ցաւ չը կրնար յայտնել, զի այդ պաշտօնական ցաւակցու-թիւնը այն ատեն եկեղեցական համադումար ժողովին վրայ կը տարածի ըսած ըլլալով՝ թէ դուք ապուշ էք և ձեզ նման ապուշ-ներ ընտրեցիք. ասանկ անար-դանք մը չը կրնար ընել ոչ պատ-րիարք մը և ոչ կաթողիկոս մը։

Բաց ասկից, եթէ այդ դուրս մնացածները արժանաւոր են ալ ըսուի, սկսայն հոն է՞ որ զիրենք ընտրող ժողովոյն համարումը վա-յելելու արժանիքը չեն ունեցեր ատոնք։

Բայց խնդիրն այն չէ, այլ խնդիրն կրօնական ժողովոյ ընտ-րելեաց ցանկը պատրաստելու ի-րաւունքը եկեղեցական համա-գումար ժողովին ձեռքէն առ-նելն է. ասոնց շատոնց ի վեր նպատակն այդ էր, ինչպէս նաև կրօնական ժողովը բոլորովին վեր-ցընելու նպատակն ունէին, սա-կայն ոչ այն յաջողեցաւ և ոչ ալ այս պիտի յաջողի, որու յաջողու-թեանը նպաստելու համար թէր-և համոզած ըլլան Ս. Պատրիար-քը որ հրաժարականի սպառնա-լիք ընէ, բայց նա չենք յուսար որ խաբուի; զի պատրիարք եղող անձը պէտք է ամեն կուսակցու-թենէ վեր ըլլայ և որ և է կու-սակցութեան գործիք չըլլայ, պատրիարք եղող անձը օրէնքին և արդարութեան պէտք է դոր-ծիք ըլլայ։

Այս խնդրոյն մէջ օրէնքն իր տեղը դտած է. արդարութեան դէմ բռնաբարութիւն չը կայ. իսկ երբ Ս. Պատրիարքը իր ուղած անձանց ցանկին մէջ չը գրուե-լուն համար հրաժարման սպառ-նալիք ընէ՝ յայտնապէս իր ուխ-տած օրէնքը ոտնհարելով՝ գաղա-ղի քուէի ազատութիւնը պիտի բռնաբարած ըլլայ։

Կրնա՞ք յուսալ այսպիսի ապօ-րէն և անարդար գործ մը Ս. Պատրիարքէն. մեք յուսացողնե-րէն չենք, սակայն եթէ իրենք իրենց յառաջդիմական միութիւն անուն տուող խաւարեալները յա-ջողած են Ս. Պատրիարքն այդ թակարդը ձգելու, ահա մեք ալ յանուն օրինաց և արդարու-թեան՝ զգուշացնելով Ս. Պատրի-արքը այդպիսի թակարդ մը կա-նալէ, պարտքերնիս կատարեցինք հետեւանաց բոլոր պատասխա-նատուութիւնը Ս. Պատրիարք հօր և այդ խաւարեալներուն վրայ թողլով և այժմէն յայտարարելով թէ՝ Եաղմա չէ՛, և Պատրիարքա-կան հրաժարականի սպառնալիքը օրէնքն ու արդարութիւնը ոտ-նակոխ ընելուն քով՝ նամանա-ւանդ եկեղեցականաց իրենց ի-րաւունքը ձեռքերնուն յափշտա-կելու մեր Հայ-ժիոնթիւրքի և եկեղեցականութեան ազդեցու-թիւնը կոտրելու նպատակին առ-ջեւ նշանակութիւն չունենար։

—

Կը լսենք թէ Կէտիկ-Բաշայի եկեղեցւոյ շինութիւնը արտաքին երեւոյթով դրամական, իսկ ներք-նապէս թաղ. խորհրդոյ անհամա-ձայնութեանը պատճառաւ դա-դարած է. ասոնք կամբաստա-նեն իրենց ընկերներէն մին թէ՝ եկեղեցւոյ ատաղձներէն իր տու-նը տարած է։ այլն։

Այսպիսի դէպքեր թէև ան-նման ըլլայ նիւթապէս, հասա-րակութեան վստահութիւնը կը կոտրէ, ուստի թէ ատոր հեղի-նակը և թէ տարաժամ բողոքե-լու ելնելով գործը մեծցնող, հա-սարակութեան վստահութիւնը կոտրող և հետեւաբար եկեղե-ցւոյ շինութիւնը դադրեցնողներն թող լաւ մը խորհին թէ ի՞նչպէս սկսան ու հասան և հիմայ ի՞նչ է ըրածնին։

Կը փափաքինք ուրեմն որ յիշեալ խորհուրդը համաձայ-նութիւն մը գոյացնելով իր մէջ, պաշտօնական ծանուցմամբ մը դադրեցնէ մաքերը բուժէ և եկեղեցւոյ շինութիւնը յառաջ տանելով, ջերմեռանդ ժողովրդե-ան վավաքը լրացնէ։

—

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ազգ. Վարչութեան Տնտես. Խորհրդոց

Թօփ-գաբուլի Թաղ. խորհրդ-դոյ կողմէ Եկեղեցւոյ սնտուկին ելումտից հաշուեցոյցը, որ 1874 սեպտեմբեր 15 էն կ'սկսի և կը յանգի մինչև 1876 փետրվար 10, Ազգ. Տնտեսական խորհրդոյ ըստ օրինի ներկայացուած, և սոյն հաշուեցոյցին իսկական մէկ օրի-նակը Եկեղեցւոյ բակն ի տես ժողովրդեան կախուած է։

Տնտես. խորհուրդն ներկայ պաշտօնական ծանուցմամբ կը հր-ատիրէ նոյն թաղեցի ազգայինքն՝ որ եթէ սոյն հաշուեցոյցին վրայ դիտողութիւն կամ բողոք ունին, թուականէս մինչև 31 օր պայմա-նաժամաւ պէտք է գրաւոր կեր-պիւ մատուցանեն Տնտեսական խորհրդոյ։

Հետեւապէս սոյն պայմանա-ժամէն ետև որ և է դիտողու-թիւն կամ բողոք անլսելի պիտի մնայ։

Կնիք

Տնտեսական Խորհրդոց

16 յունիս 1876

Ի Պատրիարք. Հայոց

Կ. Պոլիս

Վերոգրեալ ծանուցումն հր-ատարակելով հանդերձ՝ սոյն տնօրէնութեան բոլորովին ապար-դիւն ըլլալը ուրիշ առթիւ պիտի հաստատենք։

ՆԵՐՔԻՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ Զ'ՊԻՏԻ ԸԼԼԱԾ

Շատերն այնպէս համոզուած են և այնպէս կարծած են թէ՝ Յաճկաստանի ներքին պարագա-ներուն օր ըստ օրէական ծան-րութիւնն ու տագնապը ընդհան-րական պատերազմով մը պիտի վերնայ ու մաքրուի, և առանց պատերազմի Յաճկաստան չ'պիտի կրնայ բառնալ այն խոշնդոտները, որք ժամանակէ մ'ի վեր պակ-սած չեն և հետզհետէ ծնունդ կառնուն ի զանազան տեղիս.

Այս կարծիքն ընողներն ու համոզողները Եւրոպական զօ-րութիւնները հաշուոյ տակ առ-նելով և հաւասարակշռելով այն-պէս ենթադրեցին որ Ռուսիա, Ալէմանեա և Աւստրօ-Հունգարիա քաղաքականապէս միացեալ՝ պի-տի ընդդիմանայ և բռնանայ 1856 ի դաշնադրութիւնը բռնաբարել և իր նպատակն առաջ տանել Յաճկաստանի նկատմամբ, որուն դէմ Անգղիա պիտի սպառնայ և չ'պիտի թողու զՌուսիա որ Յաճ-կաստանի վրայ ձեռք երկնցնէ։ Եւ այս ալ ընելու համար Անգ-ղիա սուինին ծայրը պիտի ցընէ Ռուսիոյ, յորմէ ընդհանուր պա-

տերազմ մը անշուշտ երեւան պիտի գայ, և սոսկալի մեծ ապագոյց Անգղիական զօրաւոր նաւախումբին Պէլճիգայի ծոցը ուղղուիլը ցուցուեցաւ։ Եւ իրաւունք ալ պարագաներն ու դարձուածքները նա մանաւանդ Անգղիական թերթերուն բերանը պատերազմական սպառնալիք կորոտային։

Սակայն երէկ Լօնտրայէն ժամնած հեռագիր մը որ պաշտօնական կերպարանք ղրեցած է, պատերազմասէր կարծիքները կը խռովեցնէ և խաղաղասէր մըտքերը յուզման վիճակէն կը փրկէ։ Ցիշեալ հեռագիրը կըսէ թէ՝ հասարակաց խորհրդարանին մէջ կառավարութիւնը անսասդ հրատարակեց Հերսէկովինի խնդրոյն մասին Թուրքիոյ օգնութիւն ընելու լուրը, և թէ Անգղիա իր չեզոքութիւնը շարունակելով՝ միւս հղօր կառավարութեանց ալ՝ մի և նոյն քաղաքականութեան հետեւելնուն սպասող է։

Ահա՝ վերոյգրեալ պաշտօնական հեռագրէն յայտնապէս տեսանք թէ՝ Անգղիա միշտ խաղաղութիւնը պաշտպանելու դիտաւորութեան մէջ. հաստատ է, և Պէլիգայի ծոցն ուղղած նաւախումբը ոչ թէ Ռուսական կարծեցեալ պատերազմի մը համար ի Սեւ ծով ուղղելու նպատակաւ է, այլ միմիայն Թէսաղոնիկէի անցքէն ծագումն առած մէկ քանի ցոյցերուն պատճառաւն է, որով յարեւելս գտնուող Անգղիացւոց վտանգութիւնը կատարեալ պէս վերահաստատուի։

Անգղիա այս պարագայիս մէջ չեզոք մնալովն անշուշտ բոլոր Եւրոպա չեզոք պիտի մնայ ինչպէս ասկից յառաջ Գաղղիոյ և Իտալիոյ կառավարութիւնները յառաջ քան զԱնգղիա բացարձակապէս յայտնած էին։

Գալով հիւսիսային երեք կայսերութեանց, ասոնք ալ թէև միացեալ և դաշնակցեալ կարծուեցան, սակայն առանց վնասու քաղաքականութեան մէջ, միայն և ամենայն ոք իր մասնաւոր քաղաքականութիւնը պաշտպանել հարկ սեպեց, որով Այէմմանեա չ'կրցաւ միանալ Ռուսիոյ վերջին խորհրդոյն ինչպէս նաև տարբեր կերպով ալ Աւստրիա։ Եւ երբ հիւսիսային և հարաւային կառավարութիւններ ամէնքը մէկ մէկ կողմ քաշուեցան, խնդիրը ուրիշ կերպարանք առաւ։ Դեսպանադիտութիւնը գաղտնիք մ'եղաւ և զանազան էնթրիքներ տեղալ սկսան զանազան դահլիճներու մէջ։

Անգղիական քաղաքագէտներն ընդարձակ հաշիւներու մէջ մըտան թէ՝ Ռուսիոյ դէմ եթէ միայնակ Անգղիա Բ. Դրան հետ պատերազմի, ինչ զօրութիւն պիտի արտադրի կամ Եւրոպիոյ նկատմամբ ինչ հետեւանք պիտ'ունենայ։

Անգղիական այս հաշիւը շատ ուղիղ եղած ըլլալու է որ, կառավարութեան գաղտնի դիտաւորութեան փոփոխում կրած նոր յայտնութեան հետ Անգղիական թերթերն ալ իրենց խիստ բերաններն փոխեցին յանկարծակի և եղև խաղաղութիւն մեծ։

Անգղիոյ դիտաւորութիւնն ու միակ կամքը արեւելից ներկայ կնճիռը լուծելու, և զայն մաքրապէս լուալու համար Եւրոպական մեծ գօնֆերանս մը կազմել է։

Ռուսիա արդէն այս գօնֆերանսին ի վաղուց համամիտ է և անոր կազմութիւնը կ'սպասէ Ա. Լեմանեայի, Աւստրիոյ, Գաղղիոյ և Իտալիոյ հետ և քանի որ հղօր տէրութեանց դայլափարները միացած են ընդհանրական գօնֆերանսի մը նկատմամբ՝ ուստի արեւելից կնճիռը կիսով չափ լուծեալ կը համարուի։

Յուսալի է թէ՝ ընդհանրական գօնֆերանսի մը առաջարկութիւնը մէկ քանի օրէն ծնունդ կառնու և Եւրոպան վեր ի վայր ըլլալու կասկածէն բոլորովին կը փրկուի, ինչպէս որ պիտի փրկուի շփոթեալ ցաճկաստանը։

—

Երէկ Երեկոյ Բարիզէն մայրաքաղաքիս գաղղիական դեսպանատունը մասնաւոր հեռագիր մը ժամանեց, որմէ տեղեկութիւն առնուեցաւ թէ՝ Գաղղիոյ կառավարութիւնը գօնֆերանս մը կառաջարկէ արեւելից ներկայ գործերը կատարելապէս և ապահովապէս կարգադրելու և տեղի ունեցած գանգատներուն գոհացուցիչ վախճան մը տալու համար։

Ցիշեալ հեռագիրը մասնաւոր հրահանգ կուտայ Գաղղիոյ հանրապետական կառավարութեան կ, Պոլսոյ ներկայացուցչին թէ՝ քանի որ Գարատաղի երկիրը պիտի ընդարձակի, ծովեզերքէն կարեւոր տեղ մը տրուելով իրեն, պէտք է ուրեմն զայս ի պաշտօնէ իմացնել Զէթինեէ, յաւելլով միանգամայն որ Գարատաղի ինքնութիւնն իւր գունդերը ետ քաշէ Նովի Պազարի սահմանագլխէն։

Պարօն տը Պուրկոնեը այս հեռագիրն ստացածին պէս՝ հեռագրեց իրեն տրուած հրահանգն անմիջապէս ի Զէթինեէ։ Մի և նոյն հեռագիրը կը յաւելու նաև թէ՝ գօնֆերանսի խնդրոյն համամիտ են արդէն հղօր տէրութիւնները և թէ Անգղիա ալ երկու օր առաջ իւր կատարեալ հաճութիւնը յայտնած է։

Մայրաքաղաքիս Գաղղիական դեսպան Պարոն տը Պուրկոնեը, այս առտու մասնաւոր տեսակցութիւն մը ունեցաւ մեծ եպարգոսին և արտաքին գործոց պաշտօնէին հետ ի Պէպէք։

—

Երեկուան թերթերնուս մէջ, 'ի Քիրէճ գաւառ պատահած անկարգութեան համառօտը նկարագրելով՝ մեր աւելի ընդարձակագոյն նկարագրութիւնն այս աւուր խօսուացած էինք, զոր կը փութամք կատարել՝ ոչ թէ իբրեւ լոկ պատմութիւն մ' իմացնելու բեռնակրային կռուոյ մը, այլ զայրացեալ կրից և էնթրիկներուն ի՛նչ աստիճանի հասած և որոնցմէ արտայայտած ըլլալը պարզելու համար։

Նոյն աւուր կռիւը ծնունդ կառնու նախ՝ Թաղմատացի Խրվաթներէն՝ որոնք սանտաճիութեան հետ միանգամայն բեռնակրութիւն կընեն առանց մասնաւոր նաւամատոյցի մը օրինաւորապէս յատկացած ըլլալու։

Մէկ մավունա կղմինտր կը մատչի յիշեալ նաւամատոյցը, և որովհետեւ յիշեալ նաւամատոյցէն բեռ կրելու արտօնութիւնն 'ի վաղուց անտի տաճիկ բեռնակրաց տրուած էր, որով իրաւունք մ'ստացած էին հոն հանող բոլոր բեռներն մի միայն իրենք փոխադրելու համար։

Թաղմատայի խրվաթները մավունային մէջ կը լցուին և կ'սկսին կղմինտրը փոխադրելու։

Ցաճիկ բեռնակիրները չեն թողուր և կռիւ մը կը ծագի նախ մավունային մէջ։

Մօտը կեցող Աւստրիական շոգենաւուն հրամանատարը զայս կռիւը նշմարածին պէս մակոյկով մը վրայ կը հասնի և Թաղմատացիները մավունայէն դուրս կը հանէ ըսելով թէ՝ եթէ պիտի կռուիք ցամաքի վրայ կռուեցէք զի ծովու վրայի կռոյն պատասխանատուութիւնն իրեն կը վերաբերի եղեր։ Սակայն կռուողները մավունայէն դուրս ելածին պէս՝ կռիւը բեռնակրային կերպարանքէն կ'ելնէ, մէկ կողմը տին Իսլամ եօ՞գ մու կաղաղակէ և ուրիշ տաճիկներ կ'աւելնան, միւս կողմն ալ պաշտպանութիւն քրիստոնէից կը հնչէ։

Նոյն միջոցին գահվէներուն մէջ գտնուող Թաղմատացի և Գարատաղցի խրվաթներն և նոյն կողմերը գտնուած յոյն նաւասիները ոմանք գաւազաններով և ոմանք ալ դաշոյն ու սուրերով կը միանան և տասը վայրկեանին մէջ կռուողաց թիւը 300 ի և հանդիսականաց թիւը 1500 ի կը հասնի։

Երեք պահականոցներէն հասնող 80 ի չափ ոստիկան ու զինուորները կռուողաց բազմութիւնը տեսնելով չեն համարձակիր միջամտել և կռուողները ձերբակալել ու լուր կ'ուղղուի անմիջապէս և Թօբհանէի կայսերական զինուորանոցէն 800 ի չափ զինուորն որն որ ամբողջ Թաղը պաշարման վիճակի կ'ենթարկէ, այսպէս օգնութեան հասնողներուն թիւն ալ եւս կ'բարձրանայ։

Ջէն 'ի ձեռին կռուող Թաղմաթացիներն ու Գարատաղցիները և Հելլէնացի նաւասիները բոլորն ալ կը մեկնին առանց ընդդիմութիւն մը տեսնելու։

Մի միայն 3 անդէն խրվաթ, մէկ քանի բեռնակիր, և 10 ի չափ անցորդք կը ձերբակալուին որոնք կռիւը տեսնելով փախչիլ ուզեր են։

Ձերբակալելոց մէջ կայ նաեւ ցոյն քահանայ մը, սափորով գըլուխը վիրաւորեալ և ոստիկաններէն անդադար ծեծուած մինչեւ ի պահականոց փոխադրումը։

Ցիշեալ քահանային առանց որ և է յանցանաց ոստիկանութեան զինուորներէն չարաչար ծեծուած ըլլալուն առթիւ՝ երէկ առտու 70 ի չափ երեւելի յոյներ Բերայի միւթէսարրիֆին գնացին, որուն հետեւանքը տակաւին չէ յայտնի, սակայն չեմք կարծեր որ քահանան ծեծող ոստիկաններն ալ անպատիժ կը մնան, այլ Գալաթայի պահականոցէն կը հանուին պատիժնին ընդունելու համար, ինչպէս եղաւ 'ի Գատըգէօյ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԳԱՂՂԻԱ

Բարիզ 28 յունիս

Օսմանեան պանդային տնօրէն Պարոն Սալվատօռ վախճանեցաւ։

Կարծիք կայ թէ՝ խորհրդարաններուն փակմանէն առաջ, որ տեղի պիտի ունենայ օգոստոս ամսոյն միայն՝ պիւտճէն վիճաբանութեան պիտի ենթարկի։

ԻՏԱԼԻԱ

Հռոմ 28 յունիս

Խորհրդարանը մեծամասնութեամբ ընդունեց Լօմպարտիոյ եակաթուղոյն համար նոր դաշնադրութիւնը։

ԱՒՍՏՐՕ – ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Վիէննա 28 յունիս

Կայսրը երկուշաբթիէն առաջ Վիէննա պիտի դառնայ։

ԱՆԳՂԻԱ

Լոնտրա 18 յունիս

Հասարակաց խորհրդարանին մէջ, կառավարութիւնն անսասդ հրատարակեց այն լուրը թէ Անգղիա՝ Հերսէկովինի համար Թուրքիոյ օգնութիւն պիտի ընէ, Անգղիա պիտի շարունակէ իր չեզոքութիւնը և այնպէս ալ կ'սպասէ որ միւս հղօր տէրութիւններն ալ իր քաղաքականութեանն հետեւին։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՔ

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

եւ

ԲՆԱԿՈՍՈՒԹԻՒՆ ԵՄՈՒՄՆՈՒԹԵՍՆ

Ամուսնացեալ առն եւ կնոջ բնական եւ բժշկական պատմութիւնը իր խիստ հետաքրքրական մանրամասն տեղեկութեամբը։

Նոր վարդապետութիւն մարդկային ծննդեան · — ամրութիւն · —անկարողութիւն · — կազմական անկատարելութիւնք · — զանոնք բժշկելու միջոցք եւ պայմանք։

—

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՅՂԻ ԿՆՈՋ

ՆՈՐԱԾԻՆ ՄԱՆԿԱՆ

—

ԳՈՐԾ. Ա. ՏԷՊԷՏ ԳԱՂՂԻԱՅԻ ԱՌՈՂՋԱԲԱՆԻՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց քովը, և Պահճէ դաբուս սուճի Պօղոս աղային խանութը, Զուխտի խանի ներքեւ թիւ 12 սահաթճի Նիքօղ աղային խանութը, Օրթագիւղ գլուխը թիւ թիւնճի Մարտիրոս աղային խանութը, և Պահճէ դաբու էսատ էֆէնտի խան թիւ 13 Ե· Մ ՏԸՆտեսեան տպարանը։ Գին մէկ արծաթ մէճիտ։

ՏՕԳԹԷՕՐ Մ· ՄԱՐՔԻ

Վիէննա մէքթէպի թըպկիէսինտէն օն պէշ սէնէ մուգատէմ ախալօմասընը ախպ իյլէմիշ վէ պունճա սէնէլէրտէն պէրու էվրօբատա քէսպի չէօհրէթ իյլէմիշ օուպ, պու տէֆա Տէրսսատէթէ կէլէրէք Պէշիկթաշ Բաշի մահալլէսինտէ իգամէթ իթմէքտէ օլուպ վէ մահալը մէդբիւր ճատտէսի Թրամվայ ըսթասիօնու իթթիսալինտէքի Եճզանէյի Օսմանիկէաէ այրըճա պիք մէվզբսը օլուպ, բազար կիւնլէրինտէն մատէ հէր կիւն սաաթ իւչտէն պէշէ գատար թէշրիֆ իտէն խաթէլէրէ մէճճանէն պագաճագ տը, վէ սայիր վագիթլէրտէ տախի վիրիթա իլէ քէնտի խանէսինէ գաղուլ իտէճէք տիր։

Միւսայիլէյի տօգթէօր Մարքինին էպէլիք վէ ճէրահլը գիւնլէրինտէ տախի մէհարէթի, ֆէվք էլ ատէսի օլուպ, էսքիմիշ բահիմ ուֆունէթի վէ ֆրէնգի իլէթինի ասլա ճիվա եէտիրմէքսիզին վէ ասլա բէրհիզ թուրթմայրաղ խարիճէն պիր նէվի մուալիճէ իլէ վէ պէլ սօվուգլուղունու տախի քէնտի նէվիճատ քէրտէսի օլան պիր նէվի աւէթթ իլէ բէրհիզսիզ պէշ օն կիւն զարֆընտա տէֆ իտէճէկինի վէ սրբաճա իլէթինի վէ սրթմա վէ կէօզ վէ գուլագ խաթալըգլարընը, գուրու վէ գանլը պասուր իլէթինի, միտէ ուֆունէթի վէ վիճուտտէ պուլունան աղրըլէրի վէ սայիր ումում խաթալըգլարը ապ վագըթ զարֆընտա տէֆ իտէճէկինի բաղպէթլու ահալիյէ իլան իտէր։

ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ ԹԱՆԸՆՏԱ ԻՒՕԹ

ԳԱԹՏԱ 7 ՆՕ· ՕՏԱՏԷ

Կէրէք տավայէ վէ կէրէք մէվատը թիւճճարիյէյէ տայիր հէր նէվի էվրաղ թահրիր վէ թիւրքճէ, Էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա, Իթալիանճա վէ Բուլգարճա թէրճիւմէլէր օլակէլտիի կիպի, հիսապլարը գարըշմըշ վէ նիզամսըզ պուլունմուշ տէֆթէրլէր տախի սուրաթ վէ հիւանիւ սուրէթլէ թանզիմ օլունուր։

Մահմուտ բաշա պաշընտա Պէզճի սօգաղընտա գըյմաճըլար գարշըսընտա 8 նումէրօլու ֆօթօկրաֆխանէտէ, ալթը ատէտ ըէամ բէք ալէա վէ կայէթ տըգգաթլը սուրէթատ օլարաղ 15 զըրուշա թանզիմ օլունուր։

ՀՐԱՒԻՐԱԿ

ԱՐ ԱՐԱՏԵԱՆ

ԵՐԿԱՍԻՐԵՑ

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

Իքինճի տէֆա օլարաղ վէ արթըրըլարաղ կիւզէլճէ թապ օլունմուշ տուր, սաթըլը Նէնիճամի Զիլինկիրլէր ճատտէսինտէ Ս· Ղ· վէ Եաղմաճեան քիթապխանէսինտէ, ֆիյ 2 ֆրանգ։

ՅԻՍՈՒՍԻ

ՎԵՐՋԻՆ ՇԱԲԱԹ

ԽԱՉԻ ԺԱՌ

ԵՒ

ԿՈՐՈՒՍԵԼՈՅ ՅԻՄԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԳԵԳՐԵՑ

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

Ս· Ղ· վէ Եաղմաճեան քիթապխանէսինտէ Եէնիճամիտէ Զիլինկիրլէր ճատտէսինտէ 8 նումէրօլու Թիւքեանտա, 1 ֆրանգ ֆիյ իլէ սաթըլմագտա տը։

ԲԻԱՆԳՕ ԻԼԷ ԱԳՏԸ ԻԶՏԻՎԱԺ

ՎԷ

ՊԻՐ ՍԷՐՎԷԹ

Ֆրէնկեան քիթապխանէսինտէ, քէօբրիւ պաշը պարադասընտա, Պէյօղլու Աղաճամի ճատտէսինտէ Կիւլէրեան Ստեփան աղանին 183 նումէրօլու Թիւթիւնճիւ Թիւքեանընտա, վէ կաղէթա սաթանլարընն նէզտինտէ պուլունուր։ Ֆիյ 2 զուրուշ։

ՎԷԳԱՑԻՑԻ ՂԱՐԻՊԷՑԻ

ԲԱՐԻՍ

ՄԻԻԷԼԻՖ

Բօնիսօն Տիւ Թերայլ

ՍԻԻԹԻՐՃԻՄ

Յովհաննէս Թօլայեան

ԳԸԹԱ 1

Սաթըլը Սթամպօլուն քեաֆֆէյի Էրմէնի քիթապճըլարընտա, վէ Պէյօղլունտա դաղէթա սաթան Էրմէնի Թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընտա։

Ֆիյ պիր զըթաաը 5 զուրուշ։

ԲԱՐԻԶ

ՊԱԹԱԳԽԱՆԷԼԷՐԻ

Յովհաննէս էֆէնտի Թօլայեանընն կիւզէլճէ թէրճիւմէ իյլէտիյի Էրմէնի հրուֆթի իլէ Թիւրքճէ լիսան վէ բէսիմէրլէ միւզեյեէն իշպու քիթապ 544 սահիֆէտէն իպարէթ տիր։

Սաթըլը հէր Էրմէնի քիթապճըլարտա վէ Պէյօղլու Աղաճամի սօգաղընտա նումէրօ 183 թիւթիւնճիւ Կիւլէրեան Ստեփան աղանին տիւքեանընտա, վէ Թագսիմէ նումէրօ 39 թիւթիւնճիւ Նիկողոս աղանին տիւքեանընտա։

Ֆիյ 3 սիմ մէճիտիյէ։

ՆԻՍԱ ԹԱՑՖԷՍԻՆԻՆ

ՄԲՀՐԻՄԸ ԷՍԲԱՐԸ

Վ Է

ՆԱՍԻՀԱԹ ՃԸՍԸ

Իշպու քիթապ գարըյարընն վէ գըզլարընն ձեր պիր անվայտտ իտեճէքլէրի սիւպլիրէ ճէվապ վերմէքտէ տիր

ՖՐԱՆՍԸԶՃԱՏԱՆ ԹԷՐՃԻՄԷ ԻՑԼԷՏԻ

Թ. Հ.

Մէրճան չարշըսընտա Սրապեան քիթապճը Պաղտասար աղանին, վէ Պէյօղլունտա Թիւթիւնճիւ Կիւլէրեան Ստեփան աղանին վէ պիլճիւմէ քիթապճը Թիւքեանլարընտա եարըմ մէճիտիյէ ֆիյ իլէ սաթըլմագտա տը։

ՀԱՄԱՏՕՏ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ի ՊԷՏՍ ԴՊՐՈՑԱՑ

ՄԻԻԷԼԻՖ

Մ· Յ· ՉՕԼԱՔԵԱՆ

Իրինճի տէֆա թապ օլունմուշ տուր

Սաթըլը Սուլթան համար 14 նումէրօլու Զարդարեան ֆապրիգասընտա վէ Հէր Էրմէնի քիթապճըլարտա։

Ֆիյ 5 զուրուշ։

ՎԷՊ

ՀԱՃԻ ԱԱՖԷՐ

—

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ Ի ԳԱՂՂԻԵՐԷՆԷ

Սրմաչու վանուց տպարանէն ելած հիւանդքրքրական եւ ընտիր վիպասանութիւն մի է։

Կը ծախուի Զաղմագճըլար եօղուշու Գավաֆեան եղբարց գրատունը եւ բոլոր գրավաճառաց քով։

Գին 15 զուրուշ։

ՄԱՆԿՏԻՔ

—

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՇԱՆՖԼԷՕՐԻ

Ընտիր եւ գողտրիկ երկասիրութիւն մի է այս մանկանց դաստիարակութեան վրայ։ Հեղինակը կը նկարագրէ մանկանց այլ եւ այլ հասակի պահանջումները, խաղերը, հոգեբանական հանգամանքն, անկէց խիստ ուշիմ դասեր, նուրբ դիտողութիւններ կը հանէ համառօտ, պարզ, այլ իմաստալից ոճով, եւ կը հրաւիրէ ծնողքը որ հին ճամբան թողուն ու աւելի բանաւոր եւ օգտաւէտ ընթացք մը բռնեն իրենց մանկանց կրթութեան համար։ Այսպիսի գործեր որչափ շատնան ազգին մէջ՝ այնքան օգուտ կըրնան բերել, եւ Թարգմանիչն՝ Մեծ· Մ· Մամուրեան, որ իր յիշատակ իւր որդեկին նուիրած է զայն, աւելի սիրուն եւ յարմար գործ մը չէր կրնար ընտրել ոչ միայն իր հայրական գորովը յայտնելու՝ այլեւ գործնական հրահանգ մը տալու համար։ Ցուսալի է որ Մեծ· Թարգմանիչը այսպիսի գործերու ստանալիք յաջողութեան վրայ քաջալերութիւն աւելի ընդարձակ կրթական երկեր ի լոյս հանելու։ Այս նախաշաւիղ մի է ըստ մեզ, հրապուրելի, հայ ընթերցողին ուշադրութիւնը լրջապոյն գրուածոց դարձընելու համար։ Այսպիսի գիրք մը ամեն ծնողաց ձեռքը մէյմէկ օրինակ գտնուիլ պէտք է։

Գինն է 2 ֆրանգ

Կը ծախուի Եէնիճամի փողոց Զիլինկիրլէր ճատտէսի թիւ 8 Ս· Ղ· եւ Եաղմաճեան գրատունը։

ՀԱՄԱՌՕՏ ԸԴՆՀԱՆՈՒՐ ՊԵՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՄԷԹԹԷՊԼԷՐԻ ՄԱԽՍՈՒՍ

Շարգ Եճպիրիկնին թարիխի արիգի

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸԹԱ

Մ· ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ ԹԷԼԼԻՖԻ

Իզմիրտէ Տէտէեան մաթպաասընտա թապ օլունմուշ տուր։

Իշպու քիթապ Եէնիճամի ճիվարընտա Զիլինկիրլէր ճատտէսինտէ 8 նումէրօ իլէ մուրագամ Ս· Ղ· վէ Եաղմաճեան քիթապխանէսինտէ սաթըլմագտա տը։

Ֆիյ 1 ֆրանգ 20 սանթիմ։

ԿԵԱՆՔ

ՀԱՅ ՊԱՆԴԽՏՈՑ

—

ՅՕՐԻՆԵԱՑ

ՄԱՐՏԻՐՈՍ Կ· ԽԱՉՄԵՐԵԱՆ

Կը գտնուի Ս· Ղ· եւ Եաղմաճեան գրատունը, Եէնիճամի փողոց Զիլինկիրլէր ճատտէսի թիւ 8։

Գին 3 դահեկան։

ՅԱԿՈԲ ԷՖԷՆԴԻ ՆԱԶԼԸԵԱՆ

Այս վկայեալ փաստաբանը իւր գրասենեակը փոխադրած է Պաղչէ գաբու Շէյխ Իսլամ խան վերնայարկ, թիւ 5։

Նազլբեան էֆէնտի Տաճկերէն եւ Գաղղիերէն լեզուաց ալ քաջ հմտութիւն ունենալով, տարակոյս չունիմք թէ դատական խնդրոց համար առ ինքն դիմող բոլոր անձինքը գոհ պիտի ընէ։

ՏՕԳԹՕՐ Կ· ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Իւր բնակութիւնը Գատրկայէն կօսգա ճատտէսի Հասան բաշա խանին մօտ 17 թիւ տունը փոխադրած ըլլալով առաւօտ, երեկոյ եւ գիշերները հոն պիտի գտնուի, եւ ցորեկները դարձեալ առաջուան պէս 5 էն մինչեւ 9 ը Սէրէթճի խանի իւր սենեակը։

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՍԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

Օ· ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՐՈՆԵԱՆ

Պահճէ Գաբու Սուլթան Համամ Ն· 10